

[REDACTED]

Luonnonsuojelulain 126 §:n mukainen määräys ja uhkasakon asettaminen

1 Velvoitettava

[REDACTED]

2 Asian vireilletulo

Etelä-Savon elinvoima-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) tietoon on tullut Syvälahden purovarsilehdon yksityisille luonnonsuojelualueille (YSA065975 ja YSA065980) tehty tien rakentaminen. Suojelualueille tehty tienrakentaminen tuli ELY-keskuksen tietoon kiinteistöstä 623-438-5-53 myydyn määräalan lohkomistoimituksen (toimitusnumero 2024-741282) yhteydessä. Tie on rakennettu kiinteistöillä Jokilehto 623-438-5-109 ja Syvälahti 623-438-2-57 sijaitsevien luonnonsuojelualueiden läpi. Maanmittauslaitoksen toimituspöytäkirjan 11.10.2024 mukaan kiinteistön Kesälahti 623-438-2-37 omistaja on rakentanut tien luonnonsuojelualueen läpi.

Selvyyden vuoksi todetaan, että valtion aluehallinnossa tapahtuneiden muutosten vuoksi asian käsittely on siirtynyt 1.1.2026 Lupa- ja valvontavirastolle.

2.1 Asian aikaisempi käsittely

2.1.1 Maastokäynnit suojelualueille

Tien rakentamisen tultua ilmi, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen luonnonsuojeluasiantuntija teki suojelualueille maastokäynnin 25.9.2024. Maastokäynnillä havaittiin, että suojelualueiden läpi on tehty uusi soratie, joka noudattelee peruskartalla näkyvää vanhaa tieuraa. Molemmiin puolin tietä on kaivettu ojat, jotka laskevat suojelualueita halkovaan noroon. Tien alta ja ojien ja sähkölinjojen kohdilta on raivattu ja kaadettu puustoa koko tien matkalta ml. suojelualueilta. Osa pieniläpimittaisesta puustosta on jäänyt suojelualueelle kaadettuna, mutta ainespuu on kasattu pinoihin tien viereen.

Etelä-Savon ELY-keskuksen luonnonsuojeluasiantuntija teki suojelualueille uuden maastokäynnin ennen kehotusten antamista. Maastokäynnillä 28.10.2025 tien leveydeksi mitattiin 6 metriä, ja leveydeksi ojat mukaan lukien 10 metriä.

2.1.2 Suojelualueiden kiinteistöjen omistajien kehoitus ja kuuleminen

Etelä-Savon ELY-keskus on antanut 30.10.2025 kiinteistöjen Jokilehto 623-438-5-109 ja Syvälahti 623-438-2-57 omistajille kehotuksen toimittaa suunnitelma siitä, kuinka

yksityisen luonnonsuojelun alueen luonnonolosuhteet ennallistetaan ja missä aikataulussa yksityiselle luonnonsuojelun alueelle rakennettu tie poistetaan. Kehotuksen yhteydessä kiinteistöjen omistajille on varattu mahdollisuus selityksen antamiseen.

Kiinteistön Jokilehto omistajilta saadun selityksen mukaan he ovat ostaneet kiinteistön 1.8.2024 päivätyllä kauppakirjalla, jossa on seuraava kirjaus kohdassa Rasiitukset ja rasiitteet "Kiinteistöille 623-438-2-37 ja 623-438-2-38 on annettu suullinen tieoikeus nyt myytävän määräalan kautta. Näille kiinteistöille perustetaan tieoikeus lohkomistoimituksessa." Kiinteistö Jokilehto omistajan edustaja on ollut 11.9.2024 yhteydessä Etelä-Savon ELY-keskukseen ennen 10.10.2024 pidettyä lohkomistoimitusta ja tiedustellut nyt kyseessä olevasta tieoikeudesta. Etelä-Savon ELY-keskuksen luonnonsuojeluasiantuntija on vastannut tiedusteluun 17.9.2024 todeten muun ohella, että luonnonsuojelun alueelle ei ole ilman poikkeuslupaa mahdollista perustaa uutta tieoikeutta. Sen sijaan luonnonsuojelun alueena saa käyttää sellaista oikeutta, joka ennen rauhoitusmääräysten voimaantuloa perustettuna rasiitteena, vuokraoikeutena tai muuna vastaavana oikeutena. ELY-keskuksen luonnonsuojeluasiantuntija tarkasti tuolloin, että kiinteistörekisterin tietojen mukaan tilalla Putkinotko 623-438-5-53 ei ole kyseistä tierasitetta.

Kiinteistön Jokilehto omistajien antamassa selityksessä viitataan myös maanmittauslaitoksen toimituspöytäkirjaan 11.10.2024, jossa todetaan mm. "Tien rakentajan (623-438-2-37 Kesälahti) tulee selvittää tilanne ELY:n kanssa.". Kiinteistön Jokilehto omistajat toteavat selityksessään, että heihin ei ole oltu yhteydessä tien rakentamiseen liittyen eivätkä he ole osallistuneet tien rakentamiseen tai parantamiseen.

Kiinteistön Syvälahti (623-438-2-57) omistaja ei ole antanut asiassa selvitystä.

2.1.3 Kiinteistön Kesälahti 623-438-2-37 omistajan kehoitus ja kuuleminen

Etelä-Savon ELY-keskus kehotti 16.12.2025 kiinteistön Kesälahti 623-438-2-37 omistajaa toimittamaan suunnitelman siitä, kuinka yksityisen luonnonsuojelun alueen luonnonolosuhteet ennallistetaan ja missä aikataulussa yksityiselle luonnonsuojelun alueelle rakennettu tie poistetaan. Kehotuksen yhteydessä kiinteistön omistajalle on varattu mahdollisuus selityksen antamiseen.

Maanmittauslaitoksen toimituspöytäkirjan ja kiinteistön Jokilehti omistajalta saatujen selvitysten mukaan tien parannuksen on suorittanut Kiinteistön Kesälahti (623-438-2-37) omistaja.

Selitys

Kiinteistön Kesälahti omistaja on antanut selityksen asiassa Lupa- ja valvontavirastolle 9.1.2026. Selityksen mukaan kiinteistön Kesälahti omistajalla ei ole tietoa siitä, milloin kyseinen tie on alun perin rakennettu. Tien perustaminen on perustunut alun perin kiinteistöjen Putkinotko 623-438-5-53 ja Kirkkoniemi 623-438-2-10 omistajien väliseen sopimukseen. Selityksen mukaan näkemys siitä, että kyseessä olisi ollut polku on virheellinen ja kyseessä on ollut tie jo ennen vuotta 1965. Kyseessä on ikimuistoinen

sopimus- tai karttatie, johon kiinteistöllä on pysyvä tieoikeus ylimuistoisen nautinnan perusteella. Sama tie on merkitty kiinteistörekisteriin rasiitteena kiinteistölle 623-438-2-38 ja näin ollen kyse on yksityistielain 3.1 §:n 1 kohdan mukaisesti yksityistiestä ja kiinteistöjen 623-438-5-53 ja 623-438-5-109 osalta joka tapauksessa ainakin yksityistielain 3.1 §:n 3 kohdan mukaisesta ennestään olevasta tiestä. Näin ollen näkemys siitä, että kyseessä olisi polku, jonka paikalle olisi rakennettu tie, on virheellinen ja väärä. Tieoikeuteen kuuluu kulkemisen lisäksi oikeus tien rakentamiseen ja kasvillisuuden poistamiseen. Saadun selityksen mukaan tieoikeuden alueelta saa poistaa puut, oksat ja muun kasvillisuuden ilman maanomistajan erillistä lupaa. Nyt käsillä olevassa tilanteessa olemassa olevaa tietä on ainoastaan kunnostettu, eikä tien paikalle ole rakennettu uutta tietä. Selityksen liitteenä on toimitettu kaksi valokuvaa tiestä ennen kunnostamista. Kiinteistön Kesälahti omistajan selityksen mukaan hän on ollut ennen tien kunnostamista ollut yhteydessä puhelimitse vuonna 2023 ja keväällä 2024. Tuolloin ELY-keskuksesta on luvattu olla yhteydessä kiinteistön omistajaan asiaan liittyen, mutta näin ei kuitenkaan tapahtunut.

Kiinteistön Kesälahti omistajan antaman selityksen mukaan väite siitä, että polkua olisi levennetty tai rakennettu uusi tie, on virheellinen ja väärä. Kyseistä tietä on ainoastaan kunnostettu. Sitä ei ole levennetty eikä siihen ole rakennettu uutta tietä. Kuten kiinteistörekisteriotteesta käy ilmi, on vuonna 1966 perustettu tieoikeus tiehen, jonka leveys on 4 metriä. 4 metriä on tyypillinen tien leveys. Tien leveydessä nykyisen yksityisteiden suunnitteluohjeen ja Suomen tieyhdistyksen ohjeen välillä on eroa 0,5 metriä luokassa 2. Normaali arvo tien leveydelle on 4,5 metriä (Suomen tieyhdistys, 2011, s. 69). Yksityisteiden suunnitteluohjeessa tien leveys luokassa II on normaalisti 4 (Tie- ja vesirakennushallitus, 1984-b, s. 18). Näin ollen selvää on, että kyse ei ole polusta, vaan tiestä, joka on ollut alueella ja samassa kohtaan samalla käyttötarkoituksella ja käyttöasteella yli kuudenkymmenen vuoden ajan, eli jo vuosikymmeniä ennen luonnonsuojelun perustamista. Kyseinen tie näkyy niin ikään luonnonsuojelun perustamista koskevan päätöksen liitteenä olevassa kartassa. Selityksen mukaan kyseessä on luonnonsuojelulain 55 §:n mukaisesta tilanteesta, jossa tietä on oikeus käyttää kyseisen säännöksen mukaisella perusteella.

Selityksen mukaan tien poistamisessa ei olisi kyse väitetyllä tavalla ennallistamisesta, koska tie on ollut olemassa yli kuusikymmentä vuotta ja jo ennen luonnonsuojelun perustamista. Tien lisäksi alueella kulkee myös sähköjohto, joka asettaa omat rajoitukset alueen kasvillisuuden ennallistamiselle, mikä seikka ei ole kiinteistön omistajan vaikutuspiirissä. Tietä ei voida poistaa, koska se on kyseisen kiinteistön ainut kulkuväylä. Yksityistielain mukaisesti kaikilla tiloilla on oikeus saada tieoikeus, viime kädessä tietomittauksella. Selityksen mukaan asiaa arvioitaessa on otettava huomioon myös se, että kiinteistölle 623-438-2-38 on vuonna 2001 Haapaselän yleiskaavaa koskevassa toimituksessa myönnetty rakennuslupa, jolloin myös kyseisellä kiinteistöllä on yksityistielain mukaisesti oikeus tiehen. Myöskään kyseiselle, kuultavan naapurikiinteistölle, ei ole saatavissa tieyhteyttä muuta reittiä, kuin nyt kyseessä olevan tien kautta.

2.1.4 Sähkölinjan perustamisajankohdasta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Järvi-Suomen Energia Oy:ltä tiedon siitä, milloin luonnonsuojelualueiden läpi kulkeva pienjännitelinja on alun perin rakennettu, sillä linjaa ei mainita yksityisten suojelualueiden rauhoituspäätöksissä. Järvi-Suomen Energian vastauksesta 9.3.2026 selviää, että sähkölinja on rakennettu ennen suojelualueiden perustamista. Lisäksi sähköverkkoyhtiöllä on suunnitelmissa purkaa nykyinen ilmalinja, ja siirtää se kulkemaan maakaapelina Ryhäläntien varteen.

3 Lupa- ja valvontaviraston ratkaisu

Päävelvoite

Lupa- ja valvontavirasto antaa luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n nojalla velvoitettavalle seuraavan määräyksen:

Kiinteistön Kesälahti 623-438-2-37 omistaja [REDACTED] on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle suunnitelma tieuran palauttamisesta ennalleen Syvälahden puron yksityisillä luonnonsuojelualueilla (YSA065975 ja YSA065980) **kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista lukien.**

Suunnitelmasta tulee käydä ilmi:

- aikataulu, jolla toimenpiteet suoritetaan vuoden 2026 aikana
- toimenpiteet, joilla tien rakentaja palauttaa tieuran entiseen leveyteensä (neljä metriä)
- toimenpiteet uusien tien reunaojien tukkimiseksi ja hulevesien valumisen estämiseksi noroon

Lupa- ja valvontaviraston tulee luonnonsuojelun valvontaviranomaisena hyväksyä suunnitelma ennen kuin toimenpiteisiin luonnonsuojelualueilla voidaan ryhtyä.

Suunnitelma tulee toimittaa Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon ja luonnonsuojeluasiantuntija Jenni Ruottiselle, jenni.ruottinen@lvv.fi.

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

PL 20, 13035 LVV

Uhkasakon asettaminen

Lupa- ja valvontavirasto asettaa luonnonsuojelulain 126 §:n nojalla kiinteän uhkasakon edellä mainitun määräyksen tehosteeksi:

1000 euroa

Uhkasakkolain 10 §:n 1 mom. mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitteita ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä.

4 Perustelut

Perustelut määräykselle ja uhkasakkolain mukaiselle tehosteelle

Luonnonsuojelulain 126 §:n 1 momentin mukaan, jos joku lyö laimin luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen tai ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määräajassa poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

Luonnonsuojelulain 53 §:n mukaan yksityisen luonnonsuojelualueen perustamispäätöksessä määritellään alueen luonnon suojelemisen ja hoidon kannalta tarpeelliset rauhoitusmääräykset. Kummankin yksityisen luonnonsuojelualueen (YSA065975 Syvälahden purovarsilehto 1/01 ja YSA065980 Syvälahden purovarsilehto 2/01) rauhoitusmääräyksissä kielletään muun muassa ojien kaivaminen, metsänhakkuu, sekä teiden rakentaminen. Kyseiset suojelualueet on perustettu vuonna 2001, ja niiden tärkeimmät suojeluarvot ovat alueiden lehtoluontotyypit ja vaateliias lehtolajisto. Kyseiset luonnonsuojelualueet yhdessä muodostavat lehtojensuojeluohjelman kohteen 'Syvälahden purovarsilehto'.

Luonnonsuojelualueelle ei ole mahdollista perustaa uusia tierasitteita ilman poikkeuslupaa, mutta luonnonsuojelulain 55 §:n nojalla rauhoitusmääräysten estämättä saa käyttää sellaista oikeutta, joka ennen rauhoitusmääräysten voimaantuloa perustettuna rasitteena, vuokraoikeutena tai muuna vastaavana oikeutena kohdistuu luonnonsuojelualueeseen. Olemassa ollutta tieuraa on siis voinut käyttää kulkemiseen, mutta tämä ei ole oikeuttanut tien leventämiseen tai uuden tien rakentamiseen.

Kiinteistön Kesälahti omistajalta saadun selityksen mukaan tie on ylimuistoinen ja näin ollen kiinteistöllä on tiehen pysyvä tieoikeus konkludenttisesti ylimuistoinen nautinnan perusteella. Lupa- ja valvontavirastolle ei kuulu tieoikeuden perustamiseen liittyviä tehtäviä yksityistielaisissa eikä se ota kantaa tieoikeuden olemassaoloon muutoin kuin rasitetodistukselle kirjattujen tietojen perusteella. Todettakoon, että ylimuistoinen nautintaoikeus ei kuitenkaan luo oikeutta tien leventämiselle luonnonsuojelualueella. Selityksessä on nostettu esiin myös, ettei kiinteistön Kesälahti silloista omistajaa ole kuultu yksityisiä luonnonsuojelualueita perustettaessa. Yksityisiä luonnonsuojelualueita perustettaessa 2000-luvun alkupuolella ELY-keskuksissa vakiintuneen käytännön mukaan kuultiin suojeluun esitetyn kiinteistön omistajan lisäksi sellaisten kiinteistöjen omistajat, joilla oli kirjattu rasiteoikeus suojelualueeksi perustettavalle kiinteistölle.

Selityksen mukaan kiinteistön Kesälahti omistaja on ollut puhelimitse yhteydessä ELY-keskukseen vuoden 2023 aikana ja keväällä 2024 ennen tien kunnostamisen aloittamista. Yhteydenotot eivät ole kuitenkaan tulleet Etelä-Savon ELY-keskuksen alueidenkäytön ja luonnonsuojelun yksikön tietoon eikä toimivaltainen viranomainen ole näin voinut antaa hallintolain mukaista neuvontaa asiassa.

Kiinteistörekisteriotteen mukaan kiinteistöä Kirkkoniemi 623-438-2-38 rasittava tieoikeus on 4 metriä. Viranomaisen tekemien mittausten mukaan tien leveys luonnonsuojelualueiden kohdalla on kuitenkin nykyisin 6 metriä ja ojat mukaan mitattuina 10 metriä. Selityksen mukana saatujen kuvien perusteella on pidettävä kiistattomana, että tieuraa on levennetty aiemmasta. Selityksen mukaan luonnonsuojelualueen läpi kulkevaa tieuraa on kunnostettu, mutta Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei tieuran leventämistä ja reunaojien kaivamista voida pitää luonnonsuojelulain 55 §:n mukaisena olemassa olevan oikeuden käyttämisenä.

Luonnonsuojelulain 54 §:n mukaisesti Lupa- ja valvontavirasto voi myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta. Nyt käsittelyssä olevalle tien rakentamiselle ei ole edellytyksiä myöntää lupaa poiketa alueiden rauhoitusmääräyksistä, koska tien rakentaminen tai leventäminen ei ole tarpeen suojelualueiden käytön kannalta, ja suojelualueen pinta-alan pienentäminen tien leventämisellä on vastoin alueen suojelutavoitteita. Toimenpiteelle ei myöskään ole haettu tällaista poikkeuslupaa.

Ulkasakkolain (1113/1990) 6 §:n 3 momentin mukaan määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat. Saman lain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Edellä mainitut seikat huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena, että suunnitelman laatimiseen annetaan kolmekymmentä (30) päivää. Suunnitelman laatiminen ennen toimenpiteeseen ryhtymistä on välttämätöntä, jotta voidaan varmistua siitä, että suojellut luontoarvot tulevat riittävästi huomioiduiksi toimenpidettä toteuttaessa.

5 Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 53-55 §, 121 §, 126 §
Ulkasakkolaki (1113/1990) 6-8 §, 10 §, 22 § ja 23 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §

6 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt lakimies Laura Mononen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Jonna Kartano. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

7 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin päätä.

8 Päätöksestä tiedottaminen

Jakelu

Lupa- ja valvontavirasto julkaisee päätöksen luonnonsuojelulain 121 §:n mukaisesti internetsivuillaan.

Todisteellisenä tiedoksiantona (saantitodistuskirje)
velvoitettava [REDACTED]

Tiedoksi

Tavallisena tiedoksiantona sähköpostitse:
Kiinteistön Jokilehto omistajien edustaja

Yleistiedoksiantona:
Kiinteistön Syvälahti omistaja

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihtde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/21700/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/21700/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mononen Laura 24.03.2026 15:00

Ratkaisija Kartano Jonna 24.03.2026 15:01

Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisesti hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa 310 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään erikseen niistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1020/2024) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2025. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksu/thallinto-oikeudessa.html>.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä. Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Jos päätös on annettu tiedoksi todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona, kuten viranomaisen sähköisestä järjestelmästä, päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun se on noudettu viranomaisen osoittamasta järjestelmästä. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta. Jos tiedoksianto toimitetaan julkisella kuulutuksella, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502 (asiakaspalvelu)

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>.